

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-1-56 (Devralma)

Karar Sayısı : 02-38/422-179

Karar Tarihi : 13.6.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

İkinci Başkan : Dr. Kemal EROL

Üyeler : İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, R.Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Mustafa PARLAK, Prof.Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER: İsmail Yücel ARDIÇ, Hakan Deniz KARAKOÇ

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - Saudi Basic Industries Corporation

Temsilcisi: Av. Emre ÇİZİOĞLU

Gazeteciler Mah. Dergiler Sok. No:1, 80300

Esentepe - İstanbul

D- TARAFLAR: - DSM N.V.

Het Overloon 1 NL-6411 TE Heerlen - HOLLANDA

- SABIC EuroPetrochemicals B.V.

Poststraat 1, 6135 KR Sittard - HOLLANDA

E- DOSYA KONUSU: DSM N.V.'nin kontrolünde bulunan DSM Petrochemicals Grup şirketlerinin SABIC EuroPetrochemicals B.V. tarafından devralınmasına izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 21.5.2002 tarih ve 2324 sayı; 4.6.2002 tarih ve 2509 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 10.6.2002 tarih ve 2002-1-56/Ö.İ.-02-İ.Y.A. sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 10.6.2002 tarih, REK.0.05.00.00/62 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-38 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; DSM Petrochemicals'ın (DPC), Saudi Basic Industries Corporation (SABIC)'in kontrolünde bulunan SABIC EuroPetrochemicals B.V. (SABIC Petrochemicals) tarafından devralınmasının 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu, fakat işlem sonucunda aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, bir hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesinin söz konusu olmadığı, dolayısıyla işleme izin verilmesinde herhangi bir sakıncanın bulunmadığı ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. Ürün Pazarı

SABIC Türkiye'de polietilen, polipropilen, melamin, 2-etil heksanol, EPVC, mono-etilen glikol, metanol ve stiren monomer pazarlarında, DPC ise polietilen, polipropilen ve polipropilen bileşikleri pazarlarında faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla, SABIC ile DPC'nin Türkiye'de çakışan faaliyet alanları, polietilen ve polipropilenle ilgili pazarlardır.

Polietilen, polipropilenle birlikte tüm dünyada plastik sanayinde en yaygın şekilde kullanılan bir termoplastiktir. Polietilen, polimerleştirme işlemi sonucunda etilenden elde edilmektedir.

Polietilen; yüksek yoğunluklu polietilen (YYPE), alçak yoğunluklu polietilen (AYPE) ve lineer alçak yoğunluklu polietilen (LAYPE) olarak üç bölüme ayrılmaktadır

YYPE, etilenin alçak basınç altında, 80-90 derecede polimerleşmesi sonucu elde edilmektedir. YYSPE işleme kolaylığı, kimyasal dayanım, berraklık ve geçirmezlik özelliklerine bağlı olarak geniş bir kullanım alanına sahiptir. YYSPE sert boru, deterjan ve kozmetik şişesi (şeffaf olmayan), ev eşyası, oyuncak, ambalaj filmi, gaz bidonu, şişe kasası, ve meyve taşımacılığı, çöp torbaları ve akışkanlar için konteyner imalatında kullanılmaktadır.

AYPE, etilenin yüksek basınç altında ve organik peroksit esaslı reaksiyon başlatıcılar veya oksijen mevcudiyeti ile polimerleşmesi sonucu elde edilen ve çok yaygın kullanım alanı olan bir termoplastik maddedir. AYPE ağır hizmet torbası, sera örtüsü, ambalaj filmi, kablo kılıflama, oyuncak, boru, hortum, tüp, şişe, kumaş ve metal kaplamaları, endüstriyel fiçiler, büyük su tankları yapımında kullanılmaktadır.

LAYPE, etilenin polimerizasyonu esnasında alfa olefinlerin, ürüne AYPE'ye benzer yoğunluk ve YYSPE'ye benzer lineerlik vermek üzere eklenmesiyle üretilir. LAYPE, AYPE'nin yerine kullanılabilen bir ürün olarak geliştirilmiştir. Bu nedenle LAYPE ile AYPE tek bir pazar olarak kabul edilmiştir.

YYPE ile AYPE arasında talep açısından kısmi ikame imkanı bulunmakla birlikte, aynı üretim tesisinden kısa sürede ve önemli maliyetlere katlanılmaksızın başka bir ürüne geçiş söz konusu olmadığından arz ikamesi olanağı bulunmamaktadır. Bu bakımdan YYSPE ile AYPE farklı ürün pazarları olarak belirlenmiştir.

Polietilen gibi termoplastik kategorisinde yer alan polipropilen (PP), örgü, çuval, halı ipliği, halat, paspas, filtre bezi, balık ağı, fırça yapımı, kord bezi ve peruk yapımında kullanılmaktadır. PP'nin polietilen ile talep ikamesi sınırlı olmakla birlikte, arz ikamesi olanağı bulunmamaktadır.

Üç tür PP bulunmaktadır; homopolimerler, rastlantısal kopolimerler ve blok kopolimerlerdir. PP üreticilerinin çoğunun üç PP türünü de üretebilmesi, PP türlerinin birbirlerinin yerine kullanılabilme oranı ve olasılığının yüksek olması nedeniyle PP türleri tek bir pazar olarak değerlendirilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında söz konusu devralma işlemi neticesinde etkilenecek pazarlar; YYPE, AYPE ve PP pazarları olarak belirlenmiştir.

H.1.2. Coğrafi Pazar

İlgili ürün pazarını oluşturan YYPE, AYPE ve PP ürünleri, Türkiye genelinde bulunan plastik üreticileri tarafından kullanılmakta ve yine ülke genelinde yaygın olarak ticareti yapılmaktadır. Söz konusu ürünler, bozulma riskinin bulunmaması ve taşıma masrafların düşük olması nedeniyle ülkenin her yerinde hemen hemen aynı koşullar altında satılmaktadırlar. Bu bakımdan, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme:

Devralma işlemi, DSM N.V.'nin (DSM) sahibi bulunduğu DPC hisselerinin SABIC Grubu şirketlerinden olan SABIC Petrochemicals tarafından tüm iştirakleriyle beraber devralınmasına ilişkindir. Taraflar devralma işlemi gerçekleştirilmek üzere 6.5.2002 tarihinde hisse devri anlaşması imzalamışlardır. Bu anlaşmaya göre, DPC'nin kontrolünün SABIC'in eline geçmesi öngörülmektedir. Anılan devralma neticesinde DSM'nin, DPC'de veya iştiraklerinde herhangi bir payı kalmayacaktır. Bu çerçevede, kontrol değişikliğinin gerçekleşeceği söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendi gereğince bir devralmadır.

Tarafların devralma işlemi kapsamındaki ürünleri açısından Türkiye'de herhangi bir üretim tesisi, satış ofisi ya da temsilciliği bulunmamaktadır. Ancak, hisse devir anlaşmasının imzalanması ile devralma işleminin gerçekleşmesi arasındaki sürede DPC'nin Türkiye'deki satış faaliyetlerini gerçekleştirmek için kurulacak bir pazarlama şirketinin hisselerinin de SABIC'in kontrolüne geçmesi öngörülmektedir.

Tarafların Türkiye'ye ithalat yoluyla sattıkları YYPE, AYPE ve PP pazarlarındaki ciro ve pazar payları aşağıda gösterilmiştir:

SABIC	Satış değeri (milyon TL)	Pazar Payı (%)
YYPE
AYPE
PP
DPC		
YYPE
AYPE
PP

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, ilgili ürün pazarlarında tarafların toplam pazar payları %25'in altında bulunmasına rağmen, YYPE ve PP pazarındaki toplam ciroları 25 trilyon TL.'yi aşmaktadır. Bu nedenle anılan işlemin, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi çerçevesinde izne tabi bir devralma olduğu kanaatine varılmıştır.

Tarafların YYPE ve PP pazarlarındaki toplam pazar payları sırasıyla %... ve ...'dir. Türkiye'de YYPE ve PP üretimi yapan tek teşebbüs Petkim A.Ş. olup, pazar payları AYPE'de %... 'ın üzerinde, YYPE'de %.... ve PP'de ise %....'dir. Talebin geri

kalan kısmı, aralarında SABIC ve DPC'nin de bulunduğu Exxon/Mobil, The Dow gibi uluslararası şirketler tarafından karşılanmaktadır. Söz konusu devralma işlemi sonucunda; tarafların oldukça küçük pazar paylarına sahip olduğu, Petkim'in ve diğer uluslararası büyük şirketlerin pazarda faaliyet gösterdiği, müşterilerin başta gümrük vergilerinin sıfır olduğu Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere ithalat olanaklarının bulunduğu dikkate alındığında, ilgili pazarlarda hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmayacağı kanaatine varılmıştır.

Taraflarca imzalanan hisse devri anlaşmasınının 11. maddesinde yer alan rekabet yasağı aşağıdaki şekildedir:

"11. REKABET ETMEME

11.1 Satıcı (DPC), Alıcının (SABIC) izni olmadan (izin verilmesinden mantıksız bir şekilde kaçınılamaz yada izin geciktirilemez) Hollanda ve Almanya bölgesinde aşağıdaki fiilleri yapmayacağını taahhüt eder :

(a) *Kapanış tarihinden itibaren 3 yıl içinde Şirketler ve/veya Altşirketler'in halihazırda ürettiği ve teslim ettiği nitelikte ürünlerin üretimi ile ilgili düz veya dolaylı olarak hiçbir şekilde ilgili olamaz, bu tip işi yapamaz veya böyle bir işle alakalı olamaz. (Kayıtlı bir şirkette %5 oranının altında hissesi olması hali istisnadır.)*

(b) *Kapanış tarihinden 18 ay içinde, Şirketler ve/veya Altşirketler tarafından işten çıkarılmış olanlar veya Gazete ilanı üzerine başvurular hariç olmak üzere, Şirketler ve/veya Altşirketler'den hiçbir kilit elemanı işe alamaz, ayartamaz, transfer edemez.*

11.2 Bu anlaşmadaki hiçbir hüküm Satıcı ve Satıcı Grubundan herhangi bir üye şirketin aşağıdaki, fiilleri yapmasına engel olamaz.

(a) *Dünyanın herhangi bir yerinde mevcut işlerine devam etmek ve geliştirmek. (devir alma ve diğer şekillerde)*

(b) *Satıcı herhangi bir şirketi devralabilir. Ancak devralınan şirketin devir tarihinden önceki yıllık faaliyet raporu itibariyle, sattığı ürünlerin %20'sinden fazlası Şirketler ve/veya Altşirketler' in halihazırda ürettiği ve teslim ettiği nitelikte ürünlerle örtüşemez. Bu halde Satıcı elindeki hisseleri devir tarihinden itibaren 1 sene içinde devretmek mecburiyetindedir...."*

Anılan maddedeki satıcı tarafa ilişkin rekabet etmeme şartı, yalnızca Hollanda ve Almanya bölgesinde geçerli olduğundan rekabet açısından Türkiye pazarında herhangi bir etkisinin olmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmelerin ışığında, DSM N.V.'nin kontrolünde bulunan DSM Petrochemicals Grup şirketlerinin Saudi Basic Industries Corporation'ın kontrolünde bulunan SABIC EuroPetrochemicals B.V. tarafından devralınmasına ilişkin işlemin;1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğuna; söz konusu devralma işlemi sonucunda ilgili pazarlarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle izin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.